

**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ, ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΙΑ**

Αμπέλι μου πλατύφυλλο:

Γνωριμία με το παραδοσιακό επάγγελμα του/της αμπελουργού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Προδημοτικής και της Α', Β', Γ' τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00πμ -13:30μμ), αλλά μπορεί να επεκταθεί μέχρι τις 16:30μμ.

Σημείωση 1: Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι τις 13:30μμ. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί την επέκτασή του μέχρι τις 16:30μμ, τότε αυτό μπορεί να επεκταθεί με επιπλέον ανατροφοδοτικές δραστηριότητες, μετά από συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του ΚΠΕ.

Σημείωση 2: Σε συνεργασία με το προσωπικό του ΚΠΕ και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας. Η ανάπτυξη του πιο κάτω προγράμματος, όπως επίσης και οι δραστηριότητές του είναι ενδεικτικές.

Σημείωση 3: Στο ΚΠΕ λειτουργεί κυλικείο.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Οριοθετήσουν την κοινότητα Κοιλανίου σε χάρτη της Κύπρου.
- Γνωρίσουν κρασοχώρια με τα οποία γειτνιάζει η κοινότητα Κοιλανίου και να εντοπίσουν τα κοινά χαρακτηριστικά τους.
- Κατανοήσουν έννοιες σχετικές με το αμπέλι και την αμπελουργία.
- Έρθουν σε επαφή με το επάγγελμα του/της αμπελουργού.
- Γνωρίσουν τις αμπελουργικές διαδικασίες και τα αμπελουργικά εργαλεία.
- Γνωρίσουν τις κυριότερες γηγενείς ποικιλίες αμπελιού.
- Εμπλακούν σε πειραματικές διαδικασίες και να εντοπίσουν τα στοιχεία της ρώγας του σταφυλιού.
- Μελετήσουν τα μέρη και τα χαρακτηριστικά του φυτού μέσα από παρατήρηση και μετρήσεις στον αμπελώνα.
- Γνωρίσουν τα αμπελουργικά προϊόντα.
- Περιγράψουν τη διαδικασία παρασκευής αμπελουργικών προϊόντων συμμετέχοντας σε μία από αυτές.
- Αναγνωρίσουν τη διατροφική αξία του σταφυλιού και την ανάγκη υιοθέτησης παράγωγων προϊόντων του αμπελιού στο ημερήσιο διατροφολόγιό τους.
- Διασυνδέσουν την αμπελοκαλλιέργεια με την παράδοση της κοινότητας Κοιλανίου.

- Συνειδητοποιήσουν τη σημαντικότητα του επαγγέλματος του/της αμπελουργού στην ευημερία της κοινότητας.
- Ευαισθητοποιηθούν ως προς την ανάγκη διατήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μέσα από επιτόπια μελέτη στο αμπελουργικό μουσείο.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 9:00 – 9:30** **Άφιξη, καλωσόρισμα και ξενάγηση στο ΚΠΕ Κοιλανίου**
Συζήτηση για το πρόγραμμα και τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.
- 9:30 – 9:45** **Παρασκευή παλουζέ**
Οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν το παραδοσιακό αμπελουργικό έδεσμα και συμμετέχουν στη διαδικασία παρασκευής του.
- 9:45 – 11:00** **Εισαγωγή στο θέμα με τραγούδι και ρυθμό**
Η μασκότ του προγράμματος υποδέχεται και καλεί τους/τις μαθητές/μαθήτριες σε ένα ταξίδι στον κόσμο του σταφυλιού με αφορμή την αφήγηση του μύθου του θεού Διόνυσου και της σχέσης του με το αμπέλι.
- Γνωριμία με την κοινότητα Κοιλανίου και την ευρύτερη περιοχή**
Οι μαθητές/μαθήτριες οριοθετούν την κοινότητα Κοιλανίου σε χάρτη της Κύπρου και εντοπίζουν άλλα κρασοχώρια με τα οποία συνορεύει. Μελετούν αεροφωτογραφίες της κοινότητας και της ευρύτερης περιοχής και εντοπίζουν τα κοινά χαρακτηριστικά τους.
- Γνωριμία με το αμπέλι και την αμπελουργία**
Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν την άρρηκτη σχέση της αμπελοκαλλιέργειας με την παράδοση μέσω παιγνιδιών δραστηριοτήτων. Γνωρίζουν τα μέρη του φυτού, τα στάδια της αμπελοκαλλιέργειας, τις σύγχρονες πρακτικές που χρησιμοποιούνται και τις αντιπαραβάλλουν με τις παραδοσιακές πρακτικές.
- Με οδηγό μία ρώγα σταφύλι**
Οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν τις κυριότερες γηγενείς ποικιλίες αμπελιού που καλλιεργούνται στο Κοιλάνι και στην ευρύτερη περιοχή. Ακολουθώντας επεξεργάζονται ρώγες από σταφύλι, εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά τους και τις παρατηρούν σε μεγεθυντικό φακό.
- 11:00 – 11:15** **Διάλειμμα**
- 11:15 – 12:00** **Ετοιμασία για μελέτη πεδίου σε αμπελώνα**
Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται σχετικά με το πεδίο μελέτης που θα επισκεφτούν.

Μελέτη πεδίου σε αμπελώνα - Γίνομαι αμπελουργός για μία μέρα

Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν το φυτό του αμπελιού (κουζούπα). Ονομάζουν τα μέρη του φυτού και αναγνωρίζουν τον ρόλο και τη λειτουργία τους. Εντοπίζουν και παρατηρούν στοιχεία ζωής στον αμπελώνα και κάνουν τις παρατηρήσεις τους. Παίρνουν τον ρόλο του/της αμπελουργού και αναπαριστούν σκηνές από αμπελουργικές εργασίες. Εκφράζονται κινητικά στον ρυθμό παραδοσιακών τραγουδιών με θεματολογία σχετική με το αμπέλι.

Γνωρίζουν τη χρήση του σκιάχτρου από τους αμπελουργούς για την προστασία των αμπελώνων τους και συμμετέχουν σε παιγνιώδεις δραστηριότητες.

Κινητικό παιχνίδι σε πατητήρι

Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν το παραδοσιακό πατητήρι σταφυλιών, ενημερώνονται για τα ήθη και έθιμα που σχετίζονται με αυτό και αναπαριστούν τη διαδικασία πατήματος σταφυλιών υπό τη συνοδεία παραδοσιακής μουσικής.

12:00 – 12:15 Διάλειμμα – Δοκιμή παλουζέ

12:15 – 12:35 Γνωριμία με τα αμπελουργικά προϊόντα

Οι μαθητές/μαθήτριες συμμετέχουν σε παιγνιώδη δραστηριότητα αναγνώρισης παράγωγων προϊόντων του αμπελιού.

Ετοιμασία για μελέτη πεδίου στο αμπελουργικό μουσείο

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται σχετικά με το πεδίο μελέτης που θα επισκεφτούν.

12:35 – 12:40 Μετάβαση στο αμπελουργικό μουσείο

12:40 – 13:30 Μελέτη πεδίου στο αμπελουργικό μουσείο

Οι μαθητές/μαθήτριες μέσω παιγνιωδών δραστηριοτήτων εντοπίζουν τα παραδοσιακά αμπελουργικά εργαλεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

13:30 – 16:30 Επιστροφή στο ΚΠΕ – Δημιουργικές δραστηριότητες.

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το ολόημερο πρόγραμμα (9:00πμ - 16:30μμ), οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες όπως:

- Παρατήρηση φυσικών υλικών από τον αμπελώνα μέσω μεγεθυντικών φακών και καλλιτεχνική αποτύπωσή τους.
- Επίσκεψη σε εργαστήριο παρασκευής αμπελουργικών προϊόντων.
- Επίσκεψη σε οινοποιείο και συνέντευξη με οινοποιό.
- Μελέτη της παρασκευής μουστοκούλουρων μέσα από παραμύθι και παρασκευή τους.

- Συμμετοχή σε βιωματικές δραστηριότητες παιγνιώδους μορφής στον χώρο του ΚΠΕ για γνωριμία με ήθη, έθιμα και παραδόσεις που συνδέονται με το αμπέλι.
- Εικονογράφηση ιστοριών σχετικών με το αμπέλι.
- Κατασκευές/ζωγραφική/κολάζ από διαφορετικά υλικά με θεματολογία σχετική με το αμπέλι.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτόν μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να γευματίσουν σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Έχουν μαζί τους σακουλάκι για συλλογή υλικών από τα πεδία.
- Είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες, με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Έχουν μαζί τους παγούρι με νερό και δεκατιανό ή κάτι ελαφρύ για να φάνε.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια ή παπούτσια για περπάτημα.
- Τα φύλλα εργασίας, τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το ΚΠΕ.